

A. A. GANSIN

**KUINKA V. I. ULJANOVIN ARTIKKELIT „MITÄ OVAT
„KANSAN YSTÄVÄT” JA MITEN HE TAISTELEVAT
SOSIALIDEMOKRAATTEJA VASTAAN?” JULKAISTIIN**

Varhain keväällä 1894 sain sukulaisystäviltäni Maslennikovin veljeksiltä tietää, että heidän oli onnistunut pitkien yritysten jälkeen hankkia Moskovasta kirjapainokirjakkeet. Ehdoitin heti meidän teknologien marxilaiskerhoa (Vladimir Iljitš Lenin, S. I. Radtšenko, V. V. Starkov, G. M. Kržižanovski, H. B. Krasin, M. K. Nazvanov, A. A. Vanejev, P. K. Zaporožets) käyttämään hyväksi kirjakkeita ja painattamaan Vladimir Iljitšin vasta kirjoittama artikkeli „Mitä ovat „kansan ystävä” ja miten he taistelevat sosialidemokraatteja vastaan?”, sitä paitsi minä otin suoritettavakseni koko kirjapainotyön. Sovittiin, että Vladimir Iljitš luovuttaa käsikirjoituksen Moskovassa kesäkuun puolivälissä.

Saavuttuani Moskovaan sain Maslennikovin veljeksiltä tietää, ettei kirjakkeita olekaan: kirjakkeet hankkinut työläinen oli pelästynyt tarkastusta kirjapainossa ja ottanut ne takaisin, mutta oli toivo saada kirjakkeet toisista lähteistä. Luvattiin hankkia aivan heti, aika kului, mutta kirjakkeita ei vain kuulunut. Vladimir Iljitš antoi minulle käsikirjoituksen S. I. Mickiewiczin asunnossa Sadovajalla. Tällä se oli ollut luettavana. Asia riippui vain kirjakkeista. Päätettiin tehdä matka Jurjev-Polskin kaupunkiin, jossa asusti minulle tuttu latoja, ja pyytää häntä joko painattamaan käsikirjoitus tai varustamaan meidät kirjakkeilla. Neuvottelut eivät johtaneet minkäänlaiseen tulokseen: kirjapaino oli pieni, ja kirjakkeiden väheneminen olisi voinut heti pistää isännän silmään. Mutta onnistui kuitenkin saada painokiveä, jolla sitten vihdoin päätettiinkin painaa „Mitä ovat „kansan ystävä”...”.

Painopaikaksi valittiin minun isäni kartano „Gorki”, Vladimirin läänin Perejaslavin kihlakunnassa, 160 virstan päässä Moskovasta, jonne me V. N. Maslennikovin kanssa lähdimme hankittuamme kirjoituskoneen, väriä, hiertotelan ym., mutta

taitamattomina emme kyenneet järjestämään painamista litograffilla. Silloin V. N. Maslennikov ajoi Moskovaan, sai sieltä kopio-koneen, pergamenttipaperia ym., ja niin alettiin painaa; työ kävi hitaasti; painin oli vain puolen arkin kokoinen, tehtiin uusi — koko arkkia varten. Elokuun loppuun painettiin ainoastaan 100 kappaletta ensimmäistä vihkoa, neljännesarkin kokoisena, mustalla värillä pyrkien antamaan sille ulkonaisesti kirjapaino-asun. Syyskuun alusta jatkettiin työtä Moskovassa, 1:sellä Meštšanskajankadulla, Zaitsevskin talossa, isäni asunnossa, josta kaikki valmiit kappaleet ja käsikirjoitus sitten haettiin pois ja vietiin Pietariin, missä se pian julkaistiin hektograffilla monistettuna (sinisellä musteella) kokonaisuudessaan. Mikäli muistan, juuri tämän painoksen julkaisemiseen osallistui A. A. Vanejev. Tähän painokseen oli, nähtävästikin konspiraatiosyistä, so. tarkoituk-sella johtaa santarmien huomio pois Pietarin järjestöstä, tehty merkintä: „Sosialidemokraattien maaseuturyhmän julkaisema”. Marraskuussa toin Pietarista muutamia kappaleita tästä painok-sesta Maslennikovin veljeksille ja S. I. Mickiewiczille.

„Gorkissa” ja Moskovassa minä ja V. N. Maslennikov julkai-simme ainoastaan kaksi ensimmäistä osaa: vastaus Mihailovskille ja Južakoville. Vastausta Krivenkolle ei ehditty julkaista. Käsiki-rjoitukset Južakovista ja Krivenkosta sain Vladimir Iljitšiltä Ljublinossa, jossa hän asui kesällä 1894 A. I. Jelizarovan huvi-lassa. Kahdenkymmenen yhdeksän vuoden aika¹ ei ole haihdut-tanut mielestäni niitä keskusteluja, joita Vladimir Iljitš kävi kanssani Kuzminkissa lammen rannalla kävellessä; jo silloin tun-sin, että olin kosketuksessa mahtavaan hengen- ja tahdon-voimaan, tulevaan suurmieheen.

P. S. Muistan, kun Vladimir Iljitš saapui Pietarista Samaraan 1893, niin hän toi tullessaan käsikirjoituksen, jonka otsikkona muistaakseni oli „Narodnikkilaisuuden perustelu V. V:n tuot-teissa”; tämän käsikirjoituksen myöhempää kohtaloa en tunne.

¹ Muistelmat on kirjoitettu 1923.—*Toim.*

